GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 185. *Dumineca, 23 Augustŭ (4 Septemvre).* 1887.

✝

Tocmai la încheierea foii telegrafulŭ ne aduce din Blașiu trista și durerósa scire, că unulŭ din stâlpii cei mai tarĭ ai limbei și ai literaturei nóstre, părintele filologiei române, eruditulŭ dasclăŭ și apostolŭ alŭ românismului

TIMOTEU CIPARIU

a încetatŭ din viață astăḑi diminéță. Lunĭ la órele 3 d. a. se va face înmormêntarea.

Timpulŭ și spațiulŭ nepermițêndu-ne aḑi de a aduce tributulŭ nostru de recunoscință acestui mare învĕțatŭ românŭ, descriindŭ viața sa plină de labóre și de róde îmbelșugate pe terêmulŭ scientificŭ, politicŭ și bisericescŭ, îi ḑicemŭ: Odihnesce în pace prea vrednicule fiiu alŭ națiunei române, care eternŭ neștersŭ vei fi în memoria ei!

Brașovŭ, 22 Augustŭ 1887.

In cestiunea bulgară nu s'a adusŭ încă până aḑĭ nicĭ o lămurire, dovadă că divergențele dintre puterĭ suntŭ aḑi totŭ așa de marĭ ca și mai nainte.

Prințulŭ de Coburgŭ, bietulŭ, își dă tótă silința de a-șĭ împlini cuvêntulŭ ce l'a datŭ Bulgarilorŭ, că va lucra cu zelŭ și cu curagiu la consolidarea țĕrii. Elŭ întêmpină însĕ greutățĭ din ce în ce mai marĭ.

Nu scimŭ décă până aḑi i-a fostŭ cu putință a-șĭ forma măcarŭ noulŭ sĕu ministerŭ. Trebue sĕ fiă mare neînțelegerea între conducĕtorii bulgarĭ, décă este așa de greu de a face sĕ'șĭ întindă mâna câțĭva dintrînșii, spre a da ajutorŭ principelui în lucrarea sa.

Intr'aceea Rusia persistă în pretențiunea sa d'a trimite cu aprobarea Turciei unŭ generalŭ rusescŭ în Bulgaria, avêndŭ împuternicirea de a guverna în Bulgaria și Rumelia, până ce o nouă Sobraniă va alege unŭ altŭ principe.

O scire din Constantinopolŭ sosită erĭ spunea chiar, că Turcia s'a învoitŭ a introduce, cum cere guvernulŭ rusescŭ, printr'unŭ comisarŭ alŭ ei pe generalulŭ rusescŭ Ernroth în Bulgaria. Acum însĕ se modifică acéstă scire accentuându-se, că Germania voesce sĕ ia rolulŭ de mijlocitóre în afacerea misiunei lui Ernroth.

Principele Bismarck de mulțĭ anĭ încóce nu mai ese din rolulŭ sĕu de mijlocitorŭ. Aci e Austria, aci Rusia, pe care se silesce sĕ o împace cu câte vre-o schimbare; este însĕ fórte greu a împăca deodată pe amêndouĕ aceste puterĭ, și sĕ iasă bine socotéla și pentru Germania. Când Bismarck se pregătesce a-i aduce câte unŭ serviciu Austriei, se nascŭ îngrijirĭ în sînulŭ celorŭ din Petersburg și vice-versa.

Acum e rêndulŭ celorŭ din Viena sĕ fiă îngrijațĭ. E vorba adecă de o apropiată întêlnire a împĕratului Germaniei cu Țarulŭ. Deja se scie și loculŭ și ḑiua întêlnirei. Ea se va face în Stettin din Pomerania prusiană în 12 Sept. a. c.

Se înțelege că acestei întrevederĭ în momentele de față i se dă o importanță deosebită. Foile germane susținŭ, că ea are sĕ documenteze faptulŭ, că vechia și probata amiciția între Rusia și Prusia nu s'a sdruncinatŭ nicĭ prin agitațiunile foilorŭ panslaviste, nicĭ prin campania pornită de foile germane contra valorilorŭ rusescĭ.

Reînoirea amiciției prusso-rusescĭ în nisce momente când în Viena se aștéptă, ca Germania sĕ sprijinéscă politica monarhiei nóstre în Orient în puterea alianței ce s'a sigilatŭ din nou la întrevederea dela Gastein, a trebuitŭ sĕ nască nedumerirĭ șĭ temerĭ, că legătura austro germană s'a slăbitŭ. Faptŭ este că aḑĭ Germania stă în cestiunea bulgară cu totulŭ pe partea Rusiei, pe când Austria merge cu Italia și cu Anglia în altă direcțiune.

Foile din Viena amice legăturei cu Germania se mângăe însĕ cu aceea, că presența generalului din armata germană, a contelui Waldersee, la manevrele armatei împĕrătescĭ în Moravia indică, că bunele relațiunĭ între Viena și Berlinŭ esistă încă și astăḑĭ.

Dér, ḑice una din memoratele foi, faptulŭ că unŭ oficerŭ germanŭ de unŭ rangŭ atâtŭ de mare șéde la drépta împĕratului Austriei la prânḑulŭ dela curte, dovedesce numai sinceritatea și fidelitatea de aliată a Austriei, care nu vrea sĕ aibă secrete militare înaintea amicilorŭ ei germanĭ. Din partea Germaniei însĕ nu s'a datŭ nicĭ o dovadă de o asemenea fidelitate.

Fóia vieneză din vorbă doresce sĕ se dea acéstă dovadă de cătră aliații germanĭ. Pe ce basă însĕ o doresce, nu ne spune. Intrevederea între Impĕratulŭ Vilhelm și Țarulŭ Alexandru de sigurŭ că nu póte forma basa pentru împlinirea dorinței esprimate.

Adunarea generală a Associațiunei.

Sibiiu, în 19 Augustŭ 1887.

(Urmare).

Frații Sibiienĭ încă de timpuriu au făcutŭ pregătirĭ pentru primirea participanțilorŭ și arangiarea petrecerilor diferite. Unŭ comitetŭ de 40 de membri, în frunte cu Dr. I. Moga, împărțitŭ în diferite secțiunĭ, a îngrijitŭ pentru cuartire primirea óspeților din afară la gară. Aceștia însĕ, nefăcêndŭ mare îmbulḑélă, membrii comitetului se putură achita bine de datoria lorŭ atâtŭ Vinerĭ câtŭ și Sâmbătă, când sosiră ultimii óspețĭ.

Sâmbătă séra, în 15 (27) August, ne-amŭ întrunitŭ cu toții pentru prima óră la „Séra de cunoscință« în grădina „Hermann«. Incă la orele 8 séra unŭ publicŭ numerosŭ venia din tóte părțile cu pașĭ grăbițĭ îndreptându-se cătră spațiosulŭ pavilionŭ din susŭ amintita grădină, unde aveau sĕ se salute Românĭ din diferite părțĭ, cu frățéscă dragoste.

La $8^1/_2$ óre pavilionulŭ era deja plinŭ de óspețĭ. Pe fețele multora din ei se putea ceti bucuria simțită la întêlnirea rudeniilorŭ, amicilorŭ și cunoscuțilorŭ. Veselia începù sĕ-șĭ ia cursŭ liberŭ și crescù când musica orășenéscă începù a cânta. Dér décă pe lângă acéstă veselia musica ar fi voitŭ sĕ ne mai și însuflețéscă, ar fi trebuitŭ sĕ ne cânte mai multe piese românescĭ, decâtŭ străine, și sĕ nu ne achite c'unŭ simplu potpuriu din melodii române. După ce în fine se terminară salutările reciproce, cam pe la 10 óre, o parte din public, obositŭ póte de călĕtoriă, începù deja a părăsi pavilionulŭ, partea cea mai mare însĕ rĕmaseră în sală unde după masă s'a danțatŭ până târḑiu.

Orĭ cine ar fi intratŭ în sală, pre când se afla întregŭ publiculŭ la masă, trebuia sĕ constate numĕrulŭ frumosŭ alŭ celorŭ presențĭ, dér nicĭdecum nu i-arŭ fi făcutŭ impresia unei serĭ de cunoscință, vĕḑêndŭ rĕspânditŭ la câte o mésă rotundă familiă de familiă isolate. După părerea mea era de doritŭ, ca la o astfelŭ de ocasiune sĕ se fi aranjatŭ mese marĭ jurŭ împrejurŭ, pentru ca într'adevĕrŭ séra sĕ pótă deveni »Séra de cunoscință“, ér nu sĕ se lase cum am vĕḑutŭ, unele familii isolate cu totulŭ, și décă chiar se făcea o cunoscință ea părea a se face mai multŭ silită din lipsa de locŭ la alte mese. Mărturisescŭ, că acéstă grupare de cunoscințe mi-se părea cam ciudată și nu mĭ-o putémŭ esplica până ce unŭ amicŭ alŭ meu din Sibiiu îmĭ dădù deslușire spuindu-mĭ că »la noi în Sibiiu așa e moda astăḑĭ‘. La tinerii din Sibiiu am observatŭ însĕ, că ei între ei, nu parŭ a se ținé așa de strictŭ de moda acésta, căcĭ îi vĕḑui concentrațĭ la o singură mésă, dér față cu celel'alte mese se presentau și ei în haina separatismului, ceea ce dreptŭ spuindŭ nu 'mĭ-a p'ăcutŭ nicĭdecum.

Dumineca 16 (28) Augustŭ după 9 óre a. m. s'a servitŭ de cătră Prea Sânția Sa Metropolitulŭ Mironŭ unŭ »Te Deum« în biserica metropolitană, care deși mică nu mi s'a părutŭ îndesuită de asistențĭ. Pe la 11 óre a. m. se deschide în »Sala Comitatului« prima ședință a Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ. D-lŭ vice-președinte I. Bologa anunță celorŭ presențĭ, dintre carĭ aprópe jumĕtate erau dame, în numĕrŭ nu prea satisfacătorŭ — ceea ce nu ne póte nicĭdecum înbucura — imposibilitatea în care se află multŭ meritatulŭ presidentŭ alŭ Associațiunii, d-lŭ T. Cipariu, de a participa la acéstă adunare generală și prin urmare îi rĕmâne dênsului onórea de a presida la acéstă Adunare generală. Salutândŭ apoi de binevenire pe cei presenți, ocupândŭ loculŭ presidialŭ, dechiară ședința de deschisă. Puținŭ după deschidere apărù în sala ședinței și Escelența Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, care ocupă locŭ în fruntea salei asistândŭ până la încheiarea ședinței.

Ca de obiceiu s'a alesŭ mai întâiu o comisiune de 3 pentru încassarea de taxe dela membrii vechĭ și dela cei carĭ se vorŭ înscrie de nou. Nu mare a fostŭ însĕ de astădată munca acestei comisiunĭ, căcĭ abia au fostŭ vre-o 17 - 20 de inșĭ carĭ s'au insinuatŭ ca membrii în ședința primă, cândŭ după mine, într'unŭ asemenea centru trebuia sĕ atingă numĕrulŭ lorŭ celŭ puținŭ cifra de 100.

Sĕ dete mai departe cetire apelului nominalŭ al membrilorŭ Asociațiunei, carĭ au dreptŭ a participa cu votŭ decisivŭ. Nu potŭ trece peste acestŭ punctŭ fără a da espresiune încă odată îngrijirii ce m'a cuprinsŭ vĕḑêndŭ numĕrulŭ micŭ alŭ membrilorŭ ordinarĭ (447) și repetŭ de nou, că în aceste condițiunĭ este imposibilŭ ca Asociațiunea nóstră sĕ pótă progresa cum se cade în raportŭ cu esigențele crescênde ale timpului modernŭ în tóte privințele! Sperămŭ însĕ că în curêndŭ Românii noștri se vorŭ convinge, că cu nepăsarea de până acum nu putemŭ ajunge departe și vorŭ da în viitorŭ totŭ concursulŭ lorŭ la ajungerea mărețului scopŭ culturalŭ alŭ Asociațiunii, pentru ca nu preste multŭ sĕ avemŭ satisfacțiunea de a numĕra celŭ puținŭ preste o miiă de membrii ordinarĭ. Așa se fiă!

Secretarulŭ alŭ II-lea d-lŭ Dr. Crișanŭ cetì apoi raportulŭ generalŭ alŭ Comitetului despre activitatea sa în decursulŭ anului 1886/7 dimpreună cu adausele salei care se va publica de sigurŭ în detailŭ.

Fiindŭ la ordinea ḑilei insinuarea propunerilorŭ și a eventualelorŭ interpelărĭ, dlŭ I. Crișanŭ advocatŭ din Abrudŭ luândŭ cuvêntulŭ propune: 1. Sĕ se voteze comitetului mulțămită protocolară pentru îndeplinirea cu esactitate a concluselorŭ anterióre și în genere pentru activitatea desvoltată în decursulŭ acestui anŭ; și 2. Ca spesele internatului împreunatŭ cu școla de fetițe a Asociațiunei sĕ se acopere în viitorŭ numai din venitele acestui internatŭ, la ceea ce d-lŭ V. Babeșŭ observă că, nefiindŭ acestea propunerĭ de sine stătătóre, ci unele carĭ și așa mai vinŭ înainte, fiindŭ în legătură cu raportulŭ generalŭ, ar fi bine pentru a urma o ordine în discusiune sĕ se facă atuncĭ, când va fi pe tapetŭ cestiunea raportului generalŭ. După acestea dlŭ Crișanŭ își retrage ambele propunerĭ sub reserva de a le face la timpulŭ sĕu.

Urméză raportulŭ comisiunei esmise pentru inscrierea membrilorŭ alŭ cărei resultatŭ l'am amintitŭ mai susŭ. De asemenea se citescŭ și numele membrilorŭ noi inscrișĭ dela ultima adunare generală până aḑĭ, numĕrŭ destulŭ de frumușelŭ, și împreună cu ceilalțĭ se proclamă prin „Se trăiéscă“ ca membrii ordinarĭ ai Asociațiunei. Se alegŭ douĕ comisiunĭ de câte 3 membri una pentru esaminarea socotelilorŭ pe anulŭ espiratŭ administrativŭ și a proiectului de bugetŭ pentru anulŭ următorŭ și alta pentru propunerĭ.

Incheindu-sĕ cu acestea ordinea primei ședințe, Președinte dă cuvêntŭ distinsului și neobositului primŭ secretarŭ alŭ Associațiunei, d-lui G. Barițŭ, care într'o vorbire fórte bine alésă arătă fasele și greutățile prin carĭ a trecutŭ cultura femeiei nu numai la noi, ci aprópe la tóte popórele. Vicisitudinile și piedecile întêmpinate într'o educațiune mai superióră a secsului frumosŭ au fostŭ cu atâtŭ mai greu de delăturatŭ, cu câtŭ aceste piedecĭ proveniau fórte adeseorĭ — și durere provinŭ încă și aḑĭ — nu dela clasa de josŭ, ci chiar dela clasa inteligentă. Arată apoi în modŭ

fórte precisĭ şi dibaciu talentele femeei române şi că ar fi unŭ pĕcatŭ strigătorŭ la cerŭ de a nu cultiva aceste talente. A umplea acestŭ golŭ la naţiunea nóstră a fostŭ intenţiunea Associaţiunei, când a înfiinţatŭ Institutulŭ de fetiţe şi graţiă acestei idei măreţe şi femeile nóstre se vorŭ puté bucura de o educaţiune conformă timpului modern ca şi viitorii lorŭ soţĭ.

Terminândŭ d-lŭ G. Bariţŭ interesantulŭ sĕu discursŭ, ascultatŭ de toţĭ cu viu interesŭ, d-lŭ presidentŭ I. Bologa invită pe toţĭ asistenţii a visita Institutului de fetiţe situatŭ alăturea de casa comitatului. Visita a duratŭ aprópe o oră şi fiecare a rĕmasŭ pe deplinŭ mulţumitŭ de aranjamentulŭ localităţilorŭ, care corĕspunde în tóte recerinţelorŭ higienice şi pedagogice şi posede totŭ comfortulŭ necesarŭ ca şi cele mai bune institute de felulŭ acestuia. Dea Dumnedeu ca institutulŭ sĕ posédă în curêndŭ unŭ numĕrŭ câtŭ sĕ póte de frumosŭ de eleve din tóte părţile locuite de Românĭ!

(Va urma.)

INAUGURAREA
Statuei lui Ovidiu
în Constanţa din Dobrogea

(după »Voinţa Naţională«.)

In 18 Augustŭ a fostŭ diua fixată pentru inaugurarea statuei lui Ovidiu. Din ajunŭ numeróse familii din Bucurescĭ, Brăila şi Galaţĭ veniseră sĕ ia parte cu poporaţiunea şi cĕlĕtorii din Constanţa la acéstă măréţă serbare.

D-lŭ D. A. Sturdza, ministru alŭ cultelorŭ şi instrucţiunei publice, a sositŭ în diua de 17 Augustŭ pentru ca sĕ presideze acéstă serbare.

P. S. S. Partenie Clinceanu, episcopulŭ Dunărei de josŭ, a ţinutŭ sĕ onoreze cu presenţa sa acéstă serbare naţională, venindŭ în aceeaşĭ di din judeţulŭ Tulcea unde se dusese spre a-şĭ visita eparhia.

In diua de 18 Augustŭ, piéţa »Independenţei, unde se află ridicată statua lui Ovidiu, era strălucitŭ împodobită cu arcurĭ de verdéţă şi cu drapele naţionale; pe la balcónele şi ferestrele caselorŭ de prin prejurŭ fâlfâiau drapele tricolore şi erau împodobite cu covóre bogate. Trupele, sub comanda d-lui colonelŭ Salmanŭ, erau înşirate de-a lungulŭ stradei »Remus Opreanu« dela hotelulŭ Carolŭ până în strada »Independenţei. Aspectulŭ era din cele mai măreţe.

Marea piéţă a „Independenţei' abia conţinea mulţimea de lume, reunită în haine de sĕrbătóre, sĕ dea omagiulŭ lorŭ măreţei figurĭ a poetului, reprodusŭ cu atâta măestriă de marele sculptorŭ Ferrari. Balcónele şi ferestrele de prin prejurŭ erau asemenea înţesate de totŭ ce era mai frumosŭ în Constanţa, precum şi de visitatorii ei.

La 9 óre precisŭ, d. ministru Sturdza, însoţitŭ de d-nii generalŭ Cernatŭ şi Dunca cu suita, şi d. prefectŭ alŭ judeţului, încungiuratŭ de întregŭ personalulŭ sĕu superiorŭ, au făcutŭ intrarea sa în incinta de lângă statuă, unde a fostŭ întâmpinatŭ de d. primarŭ alŭ Constanţei şi de d. Remus Opreanu, preşedintele comitetului ridicărei statuei.

După sosirea d-lui ministru, d. Remusŭ Opreanu a rostitŭ următorulŭ discursŭ, care a fostŭ întreruptŭ de dese aplause:

»Domnule ministru! Domnilorŭ! In loculŭ acesta, pe care se înalţă astădĭ Constanţa nóstră, era, acum 19 secule, oraşulŭ Tomi, coloniă uitată a Miletului, oraşŭ neînsemnatŭ de frontieră alŭ marelui Imperiu romanŭ. Cine ar fi sciutŭ de Tomi? Istoria i-ar fi tăcutŭ numele, séu 'i l'arŭ fi scrisŭ numai precum a făcutŭ şi va face şi în viitorŭ pentru atâtea cetăţĭ şi state, de carĭ nicĭ unŭ faptŭ însemnatŭ alŭ umanităţei nu se légă. Dér a fostŭ destulŭ ca unŭ omŭ sĕ vină din Cetatea Eternă din Roma în esilŭ aci, sĕ sufere, sĕ plângă în nemuritóre versurĭ pe malurile acestei mărĭ, şi acelŭ omŭ sĕ fi fostŭ Ovidiu, una din gloriele lumei antice, pentru ca numele de Tomi sĕ trăéscă în vecĭ, iubit şi venerat în memoria tuturorŭ. Sulmona dete poetului viéţă, Roma fericirea şi gloria, Tomi mormêntulŭ, însĕ cuprinde totulŭ; elŭ este patria eternă. De aceea vechia Tomi a fostŭ atâtŭ de renumită şi de venerată şi pămêntulŭ pe care se înălţa odinióră va fi încă iubitŭ şi scumpŭ câtŭ timpŭ se vorŭ afla ómenĭ, carĭ sĕ iubéscă poesia şi sĕ admire geniele carĭ inobilescŭ şi ilustréză naţiunile şi umanitatea. Când prin valórea armelorŭ române şi prin înţelepciunea ómenilorŭ noştri de statŭ, Dobrogea, acéstă veche provinciă romană, a fostŭ cucerită şi alipită de corpulŭ ţĕrei, amŭ găsitŭ noi, trimişii cei dintâiu aci, la fiăcare pasŭ urmele măreţe ale Romanilorŭ, strămoşilorŭ noştri. Cu pietate filială amŭ admiratŭ valurile lorŭ de apĕrare, cetăţile, monumentele şi câtŭ distrugĕtorulŭ timp mai lăsase sĕ esiste din artele şi civilisaţiunea lorŭ. Pe malurile acestei mărĭ, amŭ aflatŭ, sub didurile nouei Constanţe, ruinele vechei Tomi, şi prin aceste ruine amintirile trecutului ne-au presentatŭ, pe câtŭ de mare şi de gloriósă pe atâtŭ de duiósă şi nenorocită, figura poetului nemuritorŭ, esilatului tiranilorŭ, omului cădutŭ sub urgia despotică şi perdutŭ din causa geniului sĕu, figură neconsolată încă şi cerêndŭ mereu monumentulŭ pe care sĕ se scrie versurile ce spunŭ suferinţele lui. Şi noi, sânge din sângele lui, némŭ din némulŭ lui, amŭ credutŭ că este o datoriă sacră a strănepoţilorŭ de a onora pe marii strămoşĭ şi amŭ înălţatŭ acéstă statuă, pe care mâna inspirată a sculptorului Ferrari a sciutŭ sĕ o facă atâtŭ de adevĕrată şi atâtŭ de frumósă. Sulmona, légănulŭ lui Ovidiu, Roma raiulŭ lui, Italia întrégă au însoţitŭ opera nóstră cu aprobărĭ şi încuragiărĭ actuóse. Comunitatea nóstră de origine, glasulŭ căldurosŭ alŭ sângelui se manifestéză de astă dată cu putere şi entusiasmŭ. Acestŭ mare Romanŭ nu ne este elŭ strămoşŭ comunŭ? Nu ne fălimŭ noi împreună de aceeaşĭ gloriă?

„Acéstă statuă este ridicată în vechia provinciă romană, pe pămêntulŭ ce noi, urmaşii, îlŭ avemŭ, şi prin dreptulŭ istoricŭ, dela părinţii noştri. Ea va spune, documentŭ în bronzŭ neperitorŭ, că Dobrogea a fostŭ romană; ea va arĕta tuturorŭ că suntemŭ aci, în casa părintéscă; că nu amŭ cuceritŭ decâtŭ ceea ce era alŭ nostru.“

»Statua se ridică aci, în centrulŭ oraşului, în inima Constanţei. Prin esilulŭ marelui poetŭ, Tomi era celebră, prin statua lui, Constanţa, fiica urbei Tomi îşĭ légă în modŭ indisolubilŭ esistenţa actuală de cea vechiă, şi Constanţa română continuă pe Tomi romana. E splendidulŭ titlu de nobleţă alŭ oraşului acestuia. Constanţa va puté totdéuna cu mândriă dice: »Étă imaginea acelui mare poetŭ ce repauséză în sînulŭ meu!“ „De aceea, cu entusiasmŭ, întréga populaţiune a oraşului a contribuitŭ pentru înălţarea acestui monumentŭ.'

„Desvĕlindŭ statua lui Ovidiu, mĕ simtŭ datorŭ, d-le ministru, a vĕ aduce, în numele comitetului, espresiunea profundei nóstre recunoscinţe pentru marele concursŭ ce aţĭ bine voitŭ a da pentru succesulŭ operei. Nu vomŭ uita că fără ajutorulŭ dv. luminatŭ şi patrioticŭ, acéstă di atâtŭ de fericită putea sĕ fie cu multŭ întârdiată.

„Nu potŭ termina fără a asocia încă o dată numele Constanţei de alŭ Sulmonei. Astădĭ chiar primescŭ o telegramă a primarului oraşului Sulmona. Étă i cuprinsulŭ:

„„In numele consiliului comunalŭ vĕ rogŭ se representaţĭ Sulmona la inauguraţiunea monumentului concetăţeanului nostru Ovidiu în acelŭ oraşŭ Constanţa, imortalisatŭ de cânturile lui.

„„Suntŭ singurŭ că veţĭ primi însărcinarea şi vĕ veţĭ face interpretulŭ sentimentelorŭ nóstre de sinceră afecţiune către acestŭ generosŭ poporŭ, care afirmă din ce in ce mai multŭ originea sa prin cultulŭ marelui poetŭ, gloria nóstră comună.'“

Sulmona, patria şi leagănulŭ lui, asistă prin urmare la acéstă serbare. In aceste momente cugetele şi inimile Sulmonesilorŭ spre acestŭ locŭ suntŭ îndreptate. Urbea natală dice Constanţei: Veneréză-i memoria! Iubesce-i monumentulŭ! Ovidiu romanulŭ este alŭ meu ca şi alŭ tĕu! Gloria ne este comună!

Constanţa rĕspunde că acéstă di este cea mai fericită a esistenţei sale. Şi acum înalţă-te statuă a marelui poetŭ, maestósă şi mândră sub cerulŭ României.“

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

Ministrulŭ ungurescŭ de comunicaţiune a adresatŭ oficielorŭ poştale următórea ordinaţiune: Spre a puté mai bine controla pachetele şi scrisorile ce se trimitŭ pe poşte scutite de portŭ, cu privire la îndreptăţirea d'a fi scutite, adresa cu numele trimiţĕtorului şi alŭ adresatului, mai departe însemnarea obiectului, clausula scutirei de porto şi însemnarea locului destinaţiunei sĕ se facă clarŭ şi legibilŭ în limba unguréscă. Pachete care nu corespundŭ acestorŭ cererĭ sĕ se restitue trimiţĕtorului cu adausulŭ, că între astfelŭ de împrejurărĭ nu se póte acorda scutirea de porto. Ér décă trimiţĕtorulŭ insistă pe lângă aceea, ca pachetulŭ sĕ se trimétă şi cu adresa în altă limbă, atuncĭ oficiele postale se satisfacă cererei, dér sĕ céră taxa de porto. — Mai bine plătitŭ porto, decâtŭ maghiarisată adressa.

—x—

Se scrie din Timişóra către „Ung. Post“: „In comuna învecinată Tolya (?) se născu o bătaiă sângerósă între personalulŭ ungurescŭ de serviciu alŭ proprietarului G. Beniczky şi între locuitorii românĭ. Ungurii, vr'o 20 de inşĭ, atacară pe Românĭ, carĭ deteră alarmŭ trăgêndŭ clopotele, se puseră în apĕrare şi omoriră pe unulŭ dintre atacatorĭ, anume Kaspar Szűcs. Incuragiaţĭ prin acéstă, Românii continuară urmărirea atacatorilorŭ. Unulŭ dintre acestia, anume Alex. Nyerges, se refugiă în podulŭ unei case şi împuşcă pe Miu Niculae, care-lŭ urmărea. Românii, înfuriaţĭ prin acéstă, deteră focŭ casei. Nyerges căută sĕ scape, dér fù împuşcatŭ de Românĭ. Mai mulţĭ dintre acestia suntŭ răniţĭ. S'a pornitŭ imediatŭ cercetare.“

—x—

Pentru cei carĭ dorescŭ a visita **esposiţiunea din Craiova**, direcţiunea căilorŭ ferate române a dispusŭ — precum suntemŭ informaţĭ — sĕ se dea bilete de ducere şi întórcere, pe căile ferate române, valabile pentru şése dile. Şi-au esprimatŭ dorinţa mulţĭ de aci, că arŭ voi bucuroşĭ sĕ visiteze esposiţiunea, dér cu pĕrere de rĕu nu potŭ face acésta, din causă că din cele şése dile de ducere şi întórcere, nu le rĕmâne mai multŭ decâtŭ o di, ca sĕ visiteze esposiţiunea, necumŭ sĕ mai potă vedé întregŭ oraşulŭ Craiova şi póte şi împrejurimile. Timpulŭ de şése dile fiindŭ decĭ neîndestulitorŭ favórea acordată de direcţiunea căilorŭ ferate române nu va puté sporì visitatorii din depărtărĭ mai marĭ. Ar

FOILETONU.

(48)

Misterele Veneţiei.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

XV.

Rĕsbunarea lui Martinengo.

— Prin întêmplarea acésta nu rĕmânea podestatul singurulŭ moştenitorŭ alŭ lui Paolo? întrebă dogele.

— Negreşitŭ! dér acésta-i o probă?

— Se presupune celŭ puţinŭ!

— Cum aşa?

— Se spune că Batista Martinengo a fostŭ vĕdutŭ şi cunoscutŭ în castelulŭ locuitŭ de vĕrulŭ sĕu chiar în minutulŭ când s'a întêmplatŭ nenorocirea, chiar in diua când au muritŭ fără veste şi muma şi fiica.

— Tocmai aci vream sĕ viu! dise Loredano. Da, dicŭ şi eu că este aşa; unŭ omŭ a fostŭ vĕdutŭ în diua acea la castelŭ, pe omulŭ acela tótă lumea l'a cunoscutŭ că era Batista Martinengo, şi cu tóte acestea întraceeaşĭ di şi la acelaşŭ ceasŭ Batista Martinengo era în tabĕră sub zidurile Bresciei; sĕ mĕ credeţĭ!

Unŭ senatorŭ făcù următórea observaţiă:

— Eu credeamŭ — dise elŭ — că chiar Batista Martinengo a recunoscutŭ că s'a dusŭ în castelulŭ pe care-lŭ locuia vara-sa, pentru ca sĕ-i spue că Paolo fusese omorîtŭ sub zidurile Bresciei.

— Astfel a umblatŭ vorba, însĕ nu este adevĕrat! sĕ spue chiar Batista Martinengo! rĕspunse Loredano.

— Eu n'am părăsitŭ tabĕra nicĭ o clipă! rĕspunse podestatulŭ, şi, chiar décă aşĭ fi vrutŭ sĕ-lŭ părăsescŭ nu aş fi pututŭ. Ordinulŭ era fórte straşnicŭ şi orĭce oficerŭ, care ar fi lipsitŭ câteva ceasurĭ, ar fi fostŭ tratatŭ ca desertorŭ când s'ar fi întorsŭ în tabĕră.

Loredano dise ér:

— Prin urmare Batista Martinengo n'a părăsitŭ tabĕra.... acésta voiamŭ s'o stabilescŭ astfelŭ ca sĕ nu mai rĕmâe nicĭ o îndoială. Nu, n'a pututŭ părăsi tabĕra şi cu tóte aceste atuncĭ chiar exista unŭ Martinengo falsŭ. Pe acelaşŭ omŭ îlŭ găsimŭ adĭ.

Apĕrarea acésta a podestatului, presentată de Loredano cu mai multă căldură decâtŭ convingere, nu pré părea adevĕrată, însĕ avea avantagiulŭ că încurca cestiunea aruncândŭ óre care întunerecŭ peste nisce fapte, carĭ deocamdată păruseră totŭ atâtŭ de limpedĭ pe câtŭ de netăgăduite. La resultatulŭ acesta vrea sĕ ajungă viclénulŭ senatorŭ. Elŭ scia bine că Consiliulŭ cerea numai unŭ pretextŭ pentru ca sĕ libereze pe Martinengo spălatŭ de orĭ ce vină şi Loredano, negreşitŭ înţelesŭ cu Martinengo, tocmai astfelŭ de pretextŭ voia sĕ dea tribunalului supremŭ.

Dogele îşĭ stăpânea cu mare greutate indignarea. In sfêrşitŭ dise lui Loredano:

— Te-ai arĕtatŭ fórte îndrăsneţŭ, d-ta, care vorbescĭ în interesulŭ podestatului Padovei.

— Eu vorbescŭ în interesulŭ dreptăţii şi adevĕrului! rĕspunse mândrulŭ senatorŭ.

— Nu tăgăduescŭ! — rĕspunse dogele. — Insĕ cu tóte acestea eu nu mĭ schimbŭ pĕrerea. Ciudatŭ mijlocŭ de apĕrare ai întrebuinţatŭ amintindŭ astfelŭ de fapte. După cum n'ai uitatŭ d-ta, totŭ astfelŭ n'amŭ uitatŭ nicĭ noi... şi mai cu deosebire amintimŭ acestea: Vuetulŭ publicŭ care învinovăţea pe Martinengo era atuncĭ aşa de violentŭ, încâtŭ a trebuitŭ sĕ se dea ordinŭ sĕ se desgrópe cadavrele nevestei şi fiicei lui Paolo Martinengo. Fiindŭ că amêndouĕ muriseră într'aceiaşĭ di şi se detese ordinŭ sĕ fiă îngropate împreună. Ecă însĕ ce s'a întêmplatŭ! Corpulŭ contesei a fostŭ găsitŭ în cosciugulŭ unde fusese pusŭ, însĕ copilulŭ nu se mai găsi. După ancheta care se făcù ajunseră lucrurile acolo, că se declară că mórtea fiicei lui Paolo nu fusese constatată sigurŭ. In afacerea acésta totulŭ era misteriosŭ. Prin urmare, copiliţa, mórtă séu viă, perise, şi de atuncĭ nu s'a mai audiŭ vorbindu-se de dênsa.

— Nu cumva ai vrea, Alteţă, sĕ insinui că totŭ podestatul Padovei este pricina că a perit fiica lui Paolo? întrebă Loredano.

— Nu, mie nu-mĭ placŭ insinuările, însĕ aceea ce spunŭ o spunŭ pe faţă. Sub presiunea opiniunei publice s'a ordonatŭ autopsia şi a fostŭ făcută de ilustrulŭ Savonarola. In raportulŭ sĕu, Savonarola spunea că existau urmele unei otrăvĭ puternice în intestinele contesei.

— Admitemŭ acésta! dise Loredano.

— Ei bine, lumea învinovăţesce cu atâtŭ mai multă înverşunare pe Martinengo că ar mai fi sĕvêrşitŭ o crimă, fiindŭ că elŭ avea interesŭ sĕ móră contesa şi fiica ei, pentru că numai atuncĭ le puté moşteni. Aşadér, décă d-ta eştĭ dintre prietinii lui Martinengo....

— Da, şi mĕ mândrescŭ! dise Loredano tăindŭ vorba dogelui.

— Atuncĭ, dicŭ, facĭ cea mai mare imprudenţă ca

fi în interesulŭ căilorŭ ferate, alŭ esposițiunei și alŭ orașului Craiova, ca biletele de ducere și întórcere sĕ fie valabile celŭ puținŭ pentru 15 ḑile. Nu ne îndoimŭ, că confrații noștri dela foile din România vorŭ fi de acordŭ cu noi în acéstă privință și vorŭ stărui sĕ se ia disposițiunĭ în acestŭ sensŭ.

—x—

Adunarea generală a universitățiĭ săsescĭ e convocată pe ḑiua de 3 Noemvre n. c. Se vorŭ esamina socotelele pe anulŭ trecutŭ și se va stabili bugetulŭ.

—x—

În Oradea-mare înfuriându-se unŭ soldatŭ din regimentulŭ 101 de infanteriă cu sublocotenentulŭ sĕu, în furia sa ilŭ împușcă și sublocotenentulŭ espiră imediatŭ. Ucigașulŭ fù predatŭ tribunalului militarŭ.

—x—

„Liberalulŭ“ află că în Iașĭ, d. I. Blanc, singurulŭ profesorŭ care are cunoscință de limba universală Volapük îșĭ va deschide unŭ cursŭ de volapük și va preda orală pentru Ieșenĭ ér pentru cei din provinciă în scrisŭ, pentru care a și începutŭ cu unŭ abonamentŭ de 10 lei pentru 10 lecțiunĭ, suficiente ca sĕ pótă sci cineva gramatica în complectŭ, a ceti și scrie și a vorbi de o cam dată prin aputorulŭ dicționarului germanŭ, francesŭ, italianŭ orĭ rusescŭ, până la terminarea dicționarului românŭ ce se află în lucrare.

—x—

Ni se scrie din Sĕlagiu: »Binecunoscutulŭ învĕțătorŭ și profesorŭ de limba și literatura română în gimnasiulŭ rom. cat. din Șimleulŭ-Sĕlagiului, d-lŭ Ioanŭ P. Lazarŭ, precumŭ suntemŭ informațĭ, șĭ-a luatŭ rĕmasŭ bunŭ dela cariera pedagogică și a primitŭ asupră-șĭ sarcina conducerei afacerilorŭ comptabilitățiĭ la înființânda bancă sĕlăgiană „Silvania.“ D-lŭ Lazarŭ, deși tinĕrŭ numai, dér totușĭ șĭ-a asiguratŭ unŭ nume neperitoriu în inimile părinților interesațĭ de crescerea corectă a fiilorŭ lorŭ, prin însemnatele sale tractate, despre educațiunea corectă a copiilorŭ micĭ, publicate în foile nóstre de specialitate atâtŭ dincóce câtŭ și dincolo de Carpațĭ. Decĭ, când ne esprimămŭ părerea de rĕu, că ne-a părăsitŭ pre noi, cei-ce ne ocupămŭ cu regenerarea gintei tinere, felicitămŭ totodată pre bărbații anteluptătorĭ din Sĕlagiu, pentru alegerea la acelŭ postŭ a d-lui Lazarŭ.«

Afacerea încălcării granițeĭ.

Amŭ arĕtatŭ cum descriu foile unguresci faptulŭ încălcării granițeĭ din ḑilele acestea. Étă acum și isto risirea faptului de cătră fóia română „Renascerea Bacăului,“ care ḑice că teritoriulŭ românŭ a fostŭ violatŭ de Ungurĭ:

„La 4 Augustŭ pe cósta muntelui Kerekbik, comuna Brusteasa jud. Bacău, apróape de hotarulŭ româno-unguresc, 5 locuitorĭ de ai noștri coseau fĕnațele lorŭ. »Deodată se vĕḑură atacațĭ de o bandă de vre-o 70 de Ungurĭ înarmațĭ, care i-au ridicatŭ cu forța și i-au dusŭ într'o comună de dincolo, unde toțĭ cincĭ au fostŭ arestațĭ. Doi din locuitorĭ au spartŭ arestulŭ și au scăpatŭ, ceilalțĭ stau și astăḑĭ sequestrațĭ și arestațĭ în Ungaria.

A doua ḑi ceata de Ungurĭ a venitŭ érășĭ în mare numĕrŭ spre a ridica fĕnulŭ de pe teritoriulŭ românŭ. Garda militară dela unŭ pichetŭ românŭ s'a opusŭ, și se ḑice că s'au trasŭ și focurĭ de o parte și de alta, fără însĕ sĕ se semnaleze vre-o nenorocire. »Ungurii s'au împrăsciatŭ, dându focŭ la fĕnațele de munte.

„A treia ḑi, 6 Augustŭ, în ḑorĭ de ḑi, Ungurimea a năvălitŭ la pichetulŭ Nr. 6, unde erau doi soldațĭ; pe aceștia i-au bătutŭ cumplitŭ, ĭĭ-au luatŭ armele și alte efecte militare; și în trecerea lorŭ în Ungaria, au distrusŭ gardurĭ și hotarĕ, au distrusŭ și datŭ focŭ semnelorŭ de frontieră.

„In adevĕrŭ d. prefectŭ s'a grăbitŭ a merge la fața locului, cu d. comandantŭ alŭ regimentului 27 de dorobanțĭ Bacău. Dér era prea târḑiu.

Reghinulŭ săsescŭ, 25 Augustŭ 1887.

Petrecerea de véră îndatinată a junimei române din Reghinŭ și jurŭ s'a arangiatŭ la 9 Augustŭ n. c. A fostŭ ḑiua acésta o ḑi însemnată pentru românimea din acestŭ ținutŭ, mai vĕrtosŭ pentru că totŭ atuncĭ, înainte de améḑŭ, șĭ-a ținutŭ adunarea sa generală în șcóla normală gr. cat. din locŭ și despărțĕmêntulŭ XVII. alŭ Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ. Publicŭ numĕrosŭ s'a adunatŭ cu acéstă ocasiune din tóte părțile. Adunarea despărțĕmêntului s'a terminatŭ prin unŭ banchetŭ comunŭ în frumósa grădină numită „La berărie.“

Cătră améḑŭ, cu deosebire în ḑiua de 9 Augustŭ, stradele Reghinului resunau de trăsurile Românilorŭ din provinciă, carĭ veneau de tóte părțile. După améḑŭ la 7½ óre, promenada din Reghinulŭ săsescŭ era îndesuită de publicŭ, care se îndrepta în massă cătră sala de danțŭ. Joculŭ s'a începutŭ la 8 óre cu o vioiciune și însuflețire, precum se îndatinéză a arĕta numai Românulŭ la astfelŭ de ocasiunĭ. Quadrilulŭ l-mŭ l'au jucatŭ 120 părechĭ. Ițĭ crescea inima când vedeai fluturândŭ atâtŭ de grațiosŭ pitorescului costumŭ naționalŭ pe trupurile svelte și mlădióse ale Româncuțelorŭ nóstre. Ele, prin încântătórele lorŭ costume naționale, carĭ cu astă ocasiune au fostŭ mai bine representate ca orĭ când altădată, dedeau petrecerei nóstre unŭ coloritŭ adevĕratŭ românescŭ, precum în adevĕrŭ și era. Laudă datorimŭ pentru acésta dómnelorŭ și domnișórelorŭ române, carĭ, precum se vede, din ce în ce mai tare începŭ a depune costisitórele și chiar antipaticile vestminte streine și a se entusiasma totŭ mai multŭ de ceea ce e nobilŭ și românescŭ. Le dorimŭ succesŭ și înaintare în acéstă direcțiune; sperămŭ că pe anulŭ viitorŭ, când o sĕ mai convenimŭ la acéstă petrecere în Reghinŭ, vomŭ afla pe fiă-care Română încinsă cu frumósa cătrință românéscă, și încă nu cumpĕrată, ci țesută de propria sa mână, căcĭ numai așa îșĭ vorŭ puté face meritŭ și pentru industria românéscă.

Inteligința română din Reghinŭ, sub alŭ căreĭ patronagiu s'a arangiatŭ acéstă petrecere, șĭ-a datŭ tótă silința pentru buna rĕușită; concordiă și bună înțelegere a domnitŭ în tóte.

La începutulŭ pausei, sub conducerea unui vĕtafŭ, s'au jucatŭ de 10 tinerĭ îmbrăcațĭ în costume naționale jocurile străbune „Călușarulŭ“ și „Bătuta“, aplaudațĭ fiindŭ de repețite orĭ din partea publicului și admirațĭ forte multŭ cu deosebire din partea străinilorŭ. Totŭ atuncĭ, sub conducerea unui altŭ tinĕrŭ, s'au jucatŭ șĭ frumósele jocurĭ: „Brâulŭ“ și „Hora“.

Joculŭ s'a continuatŭ cu aceeașĭ însuflețire până la 5 óre diminéța, când óspeții, prea îndestulițĭ, începură a părăsi sala de jocŭ și, conformŭ datinei de până acum, cea mai mare parte din ei, împreună cu tinerimea se întruniră în grădina așa ḑisă la „Stolzenberg“, unde după unŭ dejunŭ comunŭ, s'a datŭ sémă despre starea cassei.

Ce atinge venitele și spesele petrecerei, acestea le vomŭ vedé din rațiociniulŭ cassarului, care credemŭ că-șĭ va da câtŭ mai curêndŭ sémă pe cale publică.

Onoratului publicŭ participătorŭ ĭĭ aducemŭ cea mai căldurósă mulțămită pentru sprijinulŭ ce a binevoitŭ a ni-lŭ da cu astă ocasiune. Încheiu dorindŭ sĕ ne revedemŭ sĕnĕtoșĭ la petrecerea din anulŭ viitorŭ.

Unŭ participantŭ.

Lista de subscripțiune.

deschisă de „Gazeta Transilvaniei“ pentru comunele române din Ardélŭ nenorocite prin incendiu și inundare

Au mai incursŭ:

Prin binevoitórea stăruință a d lui Nicolae Cosma, comerciantŭ în Iașĭ, pe lista d-sale, dela d-nii:

Severŭ Mureșianu, profesorŭ. . . leĭ n. 5 —
N. Cosma, comerciantŭ . . . . » 10 —
V. Drăgănescu l. 1, Vasile Ioanŭ l. 1, H. C. Cuza l. 2, Popovicĭ elevŭ 50 banĭ, X l. 1, A. F. Flach 25 banĭ, V. Negrutz l. 1, G. Fotino l. 1, V. Stupeanŭ 50 banĭ, I. Mustacescu l. 1. N. N. l. 1, Albert Porjes 50 banĭ, Swirkotzky l. 1, N. N. 50 banĭ, G. Tulbure l. 2, Popa Radu l. 1, H. Procopoviciu l. 1, Dolansky l. 1, în totalŭ . . . . . » 17 25
Suma leĭ n. 32 25

Adăugêndŭ la acésta suma din nr. 179 alŭ „Gaz. Trans.“ 604 fl. 06 cr. și lei n. 1635 —
(Va urma). Totalŭ: 604 fl. 06 cr. și lei n. 1667 25

Le mulțumimŭ generoșilorŭ contribuitorĭ în numele nenorociților, dorindŭ ca nobilulŭ lorŭ esemplu sĕ afle imitatorĭ pretutindenea.

Raportŭ polițienescŭ. Alaltăséră la orele 8¾ se aprinse și arse în curtea lui Petru Puiu, din Ulița de laturĭ, șura plină cu bucate. Pompierii putură localisa foculŭ și după trei óre de lucru se'ntórseră acasă.

Cu ocasiunea șederei artiștilorŭ și scriitorilorŭ ungurĭ în Brașovŭ, unŭ pictorŭ streinŭ voi sĕ mérgă cu birja din piéță la locuința sa din Ulița fănarilorŭ. Birjarulŭ profită de împrejurarea, că streinulŭ domnŭ nu cunoscea loculŭ, ilŭ preumblă prin mai tóte stradele din cetate, din Brașovu-vechiu, din Bluměna, și după 1½ óră ilŭ duse în Ulița fănarilorŭ. Durere, că streinulŭ n'a putută arăta nicĭ numĕrulŭ nicĭ numele birjarului, și abia erĭ ii succese unui polițistŭ a descoperi, printr'o șiretenia bine chibzuită pe birjarŭ și a-lŭ preda autorității ca sĕ-lŭ pedepséscă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

CONSTANTINOPOLŬ, 3 Septemvre. — Se crede că Germania va lua asupră'șĭ rolulŭ de mijlocitóre în privința missiunei lui Ernroth.

SOFIA, 3 Septemvre. — Consiliulŭ de miniștri s'a întrunitŭ erĭ. Se aștéptă ridicarea stării de asediu.

BERLINŬ, 3 Septemvre. — Împĕratulŭ, în timpulŭ preumblării după prânḑulŭ de gală, a căḑutŭ din causă că podéla nu e dréptă, pe cópsa stângă și pe cotulŭ mânei stânge, pricinuindu'șĭ o neînsemnată sdrelire.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

---

sĕ amintescĭ nisce fapte pe carĭ mai că le uitaserămŭ toțĭ.

— Ai avea dreptate, Alteță, décă prietinulŭ meu Martinengo ar puté fi consideratŭ ca vinovatŭ. Însĕ în epoca când s'au întêmplatŭ faptele acestea și cu tóte bîrfirile unorŭ mișei, despre carĭ mĕ mirŭ că audŭ p'unŭ doge alŭ Veneției vorbindŭ, Martinengo nicĭ n'a fostŭ supĕratŭ.

— O recunoscŭ.

— Și sciți pentru ce? Pentru că mai bine de cincĭ sute de ofițerĭ s'au pusŭ chezașĭ pentru dênsulŭ declarândŭ că Martinengo nu părăsise tabĕra, nu o ḑi, dér nicĭ măcarŭ unŭ ceasŭ.

— Crima însĕ sĕ sĕvêrșise! ḑise dogele.

— Nu tăgăduescŭ, Alteță, din potrivă o proclamŭ. Da, crima se sĕvîrșise. Dér de cătră cine? De unŭ omŭ care sémĕnă cu Martinengo așa de multŭ, încâtŭ cei carĭ ilŭ cunosceau mai bine chiar se puteau înșela și care a făcutŭ pe mulțĭ sĕ ḑică că l'au vĕḑutŭ plimbându-se împrejurulŭ castelului în ḑiua când a muritŭ contesa. Ei bine, prietinii lui Martinengo au cuvinte sĕ crédă că acelŭ omŭ, care sémĕnă cu dênsulŭ, este unŭ servitorŭ d'ai lui Paolo.

— Ce te face sĕ bănuescĭ acésta? pe câtŭ vreme Martinengo, ca singurŭ moștenitorŭ, avea interesulŭ sĕ scape d'o femeă și de unŭ copilŭ, care încă sugea și a căruĭ viéță nu puté sĕ supere pe altulŭ decâtŭ pe dênsulŭ!

— Rĕspundŭ și întrebării și argumentului! ḑise Loredano cu înfocare. — S'a constatatŭ atuncĭ că a perit o sumă mare de banĭ.... suma aceea nu s'a mai găsitŭ! Negreșitŭ c'a fostŭ furată de acela care a otrăvitŭ pe contesa.

— Unŭ hoțŭ prinsŭ se slujesce de pumnalŭ ér nu de otravă; s'afară de asta, hoțulŭ n'ar fi ucisŭ p'unŭ copilŭ, care nu l'ar fi putută învinovăți! rĕspunse dogele.

Toțĭ membrii consiliului ascultaseră cu mare grijă desbaterea acésta, în care era în jocŭ onórea unuia dintr'ai lorŭ. Dreptatea și adevĕrulŭ era vĕditŭ de partea dogelui și printre bĕtrânii aceștia deprinșĭ cu afacerile publice și obicĭnuițĭ cu surprinderile, cu subînțelegerile, cu cursele, cu furișerile, cu îndoitele înțelesurĭ, cu viclenile, cu reaua credință, carĭ făceau fondulŭ politicei vicléne a guvernului Veneției, nu era nicĭ unulŭ care sĕ fie giurgiuna lui Martinengo și sĕ crédă că este unŭ altŭ omŭ care sé-i semene întocmai: din potrivă, toțĭ erau convinșĭ de crimele trecute și presinte ale podestatului. Cu tóte acestea le părea rĕu că dogele se înverșună ca sĕ prigonéscă pe Martinengo.

Pentru ce?

Fiincă omulŭ acela îșĭ avea numele înscrisŭ alăturĭ cu alŭ lorŭ în Cartea de aurŭ a Veneției; fiind-că elŭ făcea parte din acea aristocrațiă puternică, a căreĭ coehsiune a făcutŭ posibilă lunga oligarhiă care s'a chematŭ Republica Veneției; fiind-că se simțeau solidarii acelui omŭ; fiind-că pata imprimată pe fruntea unuia se rĕsfrângea asupra întregului patriciatŭ.

Podestatulŭ Padovei vedea pe judecătorii sĕi încrețindŭ frunțile și abia stăpânindu-șĭ mișcările de mânia pe carĭ li le smulgea onesta indignare a bĕtrânului doge. Elŭ ghici că n'avea decâtŭ sĕ facă o sforțare pentru-ca cumpĕna s'atêrne în favórea sa. Venise momentulŭ d'a interveni. Cerŭ decĭ cuvêntulŭ și-i fuse îndată datŭ.

— Escelențe — ḑise podestatulŭ făcêndu-se că se adreséză membrilorŭ consiliului mai multŭ decâtŭ dogelui, — vĕ rogŭ sĕ luațĭ actŭ că libertatea mea de apĕrare este împedecată de dogele președinte.

— Da, este adevĕratŭ! ḑise Loredano.

— Te înșelĭ, podestate, președintele ca și consiliulŭ caută numai sĕ se lumineze pe sine și sĕ limpeḑéscă și afacerea acésta încurcată! — rĕspunse dogele.

Atuncĭ unŭ glasŭ, care nu era alŭ lui Loredano, făcu sĕ se auḑă vorbele acestea ciudate:

— Nu te teme de nimicŭ, Martinengo; scii câtŭ suntemŭ de imparțialĭ în judecata nóstră. Depune decĭ liberŭ și mai cu sémă cântăresce-țĭ bine mijlócele de apĕrare.

Podestatulŭ pricepŭ că pricina lui era mai multŭ de jumĕtate câștigată: de aceea salută cu curtenia ca se mulțuméscă senatorului care vorbise. Apoi ḑise cu multă liniște și sânge rece:

— Chiar p'atuncĭ, și de mai multe-orĭ pe urmă eram sĕ cadŭ victima unui atentatŭ îndreptatŭ în potriva mea. În două împrejurărĭ mai cu sémă am cunoscutŭ pe ucigașŭ, pe care l'am mai vĕḑutŭ apoi, acum cincĭ-spre ḑece ḑile, la Isola Bella.

— Și pentru-ce n'ai depusŭ nicĭ o plângere la fiăcare atentatŭ? întrebă dogele.

— Pentru ceilalțĭ admitŭ intervenirea Statului: însĕ îndată ce este vorba despre mine, socotescŭ că sunt destulŭ de tare ca sĕ mĕ apĕrŭ singurŭ! rĕspunse Martinengo cu mândriă. (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena
din 2 Septemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 85
Rentă de hârtiă 5%	87.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 –
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 25
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 70
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 70
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100. –
Imprumutulŭ cu premiu ung.	12.210
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 75
Renta de hârtiă austriacă	81 30
Renta de arg. austr.	82 65
Renta de aurŭ austr.	112 80
Losurile din 1860	136 30
Acţiunile băncei austro-ungare	884 —
Act. băncei de creditŭ ung.	287.—
Act. băncei de creditŭ austr.	283.20
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.50
Londra 10 Livres sterlinge	125.60

Bursa de Bucurescĭ.
Cota oficială dela 19 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	95 1/4	95 3/4
» convert. (6%)	89 3/4	90 1/4
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	35—	36—
Credit fonc. rural (7%)	104 3/4	105 1/2
» „ „ (5%)	89 1/2	90 1/4
» » urban (7%)	103 1/4	103 3/4
» » » (6%)	94—	95—
» » » (5%)	87—	87 1/2
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.—	14. 1/4
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ
din 3 Septemvre st. n. 1887

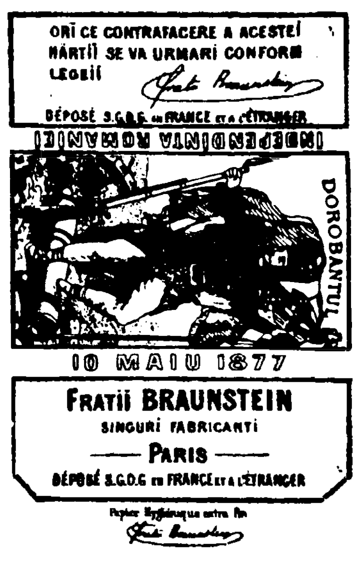
Bancnote românescĭ	Cump.	8.65	Vênd.	8 67
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.95	»	10.–
Lire turcescĭ	»	11.23	»	11.27
Imperialĭ	»	10.22	»	10.26
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Pentru fumătorĭ de ţigărĭ.

Fabrica Braunstein frères.

în Paris 65 Boulevard Exelmans produce **Hârtiile de ţigară** cu mărcile aicĭ tipărite

„Les dernières Cartouches“ şi „Dorobanţulŭ”

carĭ au fostŭ declarate, de cele **dintâiu autorităţĭ scienţifice din Austria şi Ungaria** pe basa **analiselorŭ făcute, absolutŭ libere de orĭ ce materii vătămătóre sănătăţii** şi ca **hârtia de ţigărĭ cea mai uşóră şi cea mai bună, ce a esistatŭ vreodată.** Deórece şi la noi domnesce convingerea că pentru ţigărĭ bune, în prima liniă calitatea hârtiei de ţigărĭ este dătătóre de mêsură, hârtia de ţigărĭ **„Les dernières Cartouches“** şi **„Dorobanţulŭ“** a devenitŭ din ce în ce mai plăcută, şi se póte găsi la tóte firmele mai marĭ. Veritabilă este numai aceea hârtiă, a cărei etichetă se asémĕnă cu cliseulŭ şi care are firma „Braunstein Frères.“ Fabrica a deschisŭ unŭ depositŭ pentru servirea promptă a muşteriilorŭ, sub firma comercială protocolată în Austro-Ungaria: **Braunstein frères, Wien, 2. Bez., Negerlegasse 8.** 8—12

AVISŬ!

La noua măcelăriă a subscrisului, din Têrgulŭ Straelorŭ, Nr. 308, se recomandă totŭ felulŭ de carne, bună, próspĕtă şi cu preţurĭ moderate.

George Măzgăreanŭ,
măcelarŭ.

Nr. 14—1887.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învĕţătorŭ ordinarŭ la scóla confesională gr. cat. din Monorŭ, comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ, prin acésta se escrie concursŭ pănă în 10 Septemvre 1887 st. n.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ 300 fl. v. a salarŭ anualŭ de solvitŭ în rate lunare anticipativŭ din fondulŭ scolasticŭ confesionalŭ, şi o grădină de legume în mărime de 200□°. Doritorii de a ocupa acestŭ postŭ au a documenta: purtare morală, că au ascultatŭ cursulŭ preparandialŭ, că au cualificaţiune de învĕţătorŭ, după cum pretinde legea scolastică, atâtŭ din limba română, care e limba de propunere, câtŭ şi din cea maghiară.

Cei ce vorŭ documenta că au ascultatŭ cursulŭ pedagogicŭ la o preparandiă regiă de statŭ, vorŭ fi preferiţĭ.

In casŭ când nu ar concurge individĭ cualificaţĭ după cerinţele legei şi s'ar suplini postulŭ provisoriu, pentru unŭ atare concurentŭ se statoresce salariulŭ anualŭ numai de 200 fl. v. a.

Suplicele suntŭ a se înainta la subscrisulŭ *presidiu alŭ senatului scolasticŭ localŭ* pănă la terminulŭ mai susŭ fixatŭ.

Din şedinţa senatului scolasticŭ conf. gr. cat.

Monorŭ, în 19 Augustŭ 1887.

Preşedintele ad hoc: **Dumitru Moldovanŭ.**

Notarulŭ ad hoc: **Mihailŭ Puntea.** 3—3

Nr. 3258—1887.

Publicaţiune,

referitóre la normarea dărei pro 1887.

Fiindŭ normarea dărei pro 1887 deja completŭ esoperată, se provócă, în sensulŭ §-lui 35 alŭ art. de lege 44 din 1883, toţĭ dăjdierii ca, spre scopulŭ prescrierei datorinţei lorŭ de dare pro 1887, sĕ se înfăţişeze cu libelele asupra solvirei dărei celŭ multŭ pănă în 15 Noemvre a. c. la subscrisulŭ oficiolatŭ de dare.

Braşovŭ, 1 Septemvre 1887.

Oficiolatulŭ orăşenescŭ de dare.

Escriere de concursŭ.

Postulŭ de învĕţătorŭ, devenitŭ vacantŭ la scóla confesională gr. cat. din Telciu prin bolnăvirea, respective pensionarea actualului învĕţătorŭ, se va ocupa în anulŭ scolasticŭ 1887/8 prin unŭ învĕţătorŭ suplinitorŭ cu unŭ salarŭ anualŭ de 240 fl. v. a. de percipiatŭ în rate lunarĭ anticipative şi 20 fl. v. a. relutŭ de cortelŭ.

Cei ce dorescŭ a dobêndi acestŭ postŭ vorŭ înainta suplicele lorŭ subscrisului senatŭ scolasticŭ pănă la 15 Septemvre 1887. documentândŭ cualificaţiunea de învĕţătorŭ recerută prin lege.

Presidiulŭ senatului scolasticŭ confesionalŭ gr. cat.

Telciu, la 12 Augustŭ 1887.

Gregoriu Popŭ,
preşedinte.

3—3

ABONAMENTE
la
„Gazeta Transilvaniei“

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni . . . . 3 fl. —
„ şése lunĭ . . . . 6 fl. —
„ unŭ anŭ . . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ . . . . 10 francĭ
„ şése lunĭ . . . . 20 „
„ unŭ anŭ . . . . 40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.